

Versenybírói jelentés a Magyar Sakkszövetség jubileumi témaversenyéről

A Magyar Sakkszövetség – megalakulásának 100. évfordulójára – nemzetközi utóközléses sakkszerző versenyt írt ki 3,5-4,5-lépéses segítőmatt-feladványokra.

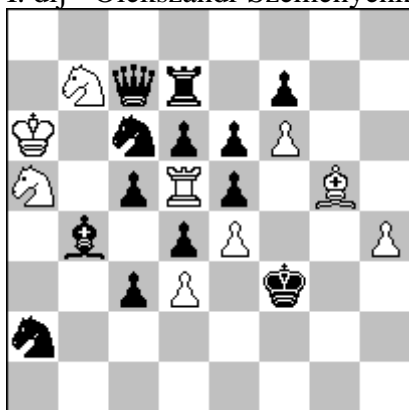
Téma: a megoldás során legalább 2 világos tisztet kiütnek. Több megoldás és ikerállás megengedett volt, de minden megoldásnak teljesíteni kellett a témát, tündérbábok és egyéb tündérfeltételek nélkül.

Témaversenyről lévén szó, elengedhetetlennek tartottam, hogy az ikerállásos feladványoknál és az egyetlen megoldással rendelkező műveknél a kiütésre kerülő világos tisztnek minden állásban legyen szerepe. Ikermegoldásos feladványoknál azonban, ha valamely kiütésre kerülő tiszt felesleges egy megoldás során, ám az ikermegfejtéshez a báb léte már szükséges, úgy ezt a hiányosságot nem tekintettem kizáró oknak.

A fenti elvek miatt nem helyeztem az egyébként akár díjra is esélyes 24. sz. feladványt, amelyben az egyik állásban a kiütésre kerülő világos huszár felesleges (akár le is vehető a tábláról), valamint felszólamlás után hasonló okból töröltem az eredetileg különdíjra helyezett 25.sz. feladványt is.

A versenyen 13 országból 30 szerző 46 feladványa vett részt. A művek közül kiemelkednek azok, amelyek több megoldás vagy ikerállás segítségével, halmozva ábrázolják a témát.

I. díj - Olekszandr Szemenyenko & Valerij Szemenyenko, Ukrajna

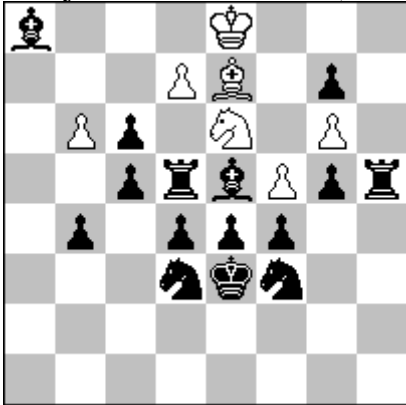

8/1Nqr1p2/K1nppP2/N1pRp1B1/1b1pP2P/2pP1k2/n7/8
h#3.5 2 megoldás (9+13)

1...Be3 2.Kxe3 Rxd4 3.Kxd4 Sxc5 4.Kxc5 Sb3#
1...Bf4 2.Kxf4 Rxe5 3.Kxe5 Sxd6 4.Kxd6 Sc4#

3 világos tiszt (F-B-H) aktív áldozata ismétlődik a két ikermegoldás során. A sötét király vándorlása után ugyanazon világos huszár egy-egy mintamattja következik. A téma nagyszerű halmozása harmonikus megvalósításban.

II. díj - Borisz Szorokov, (országnev nélkül)

b3K3/3PB1p1/1Pp1N1P1/2prbPpr/1p1ppp2/3nkn2/8/8

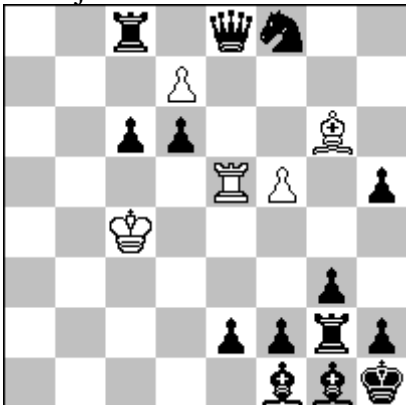
h#3.5 2 megoldás (7+15)

1...Sxd4 2.Kxd4 Bxc5+ 3.Kxc5 d8=B 4.Kd6 Be7#

1...Sxf4 2.Kxf4 Bxg5+ 3.Kxg5 d8=S 4.Kh6 Sf7#

A világos huszár és futó aktív áldozata után világos minorátalakulások következnek (Phönix-témaszerűen az egyik, majd a másik kiütött világos báb születik újjá), majd mindkét megoldásban az átalakult báb mintamattja zárja a játékot.

III. díj - Fadil Abdurahmanovic, Bosznia-Hercegovina

2r1qn2/3P4/2pp2B1/4RP1p/2K5/6p1/4pprp/5bbk

h#4 2 megoldás (5+14)

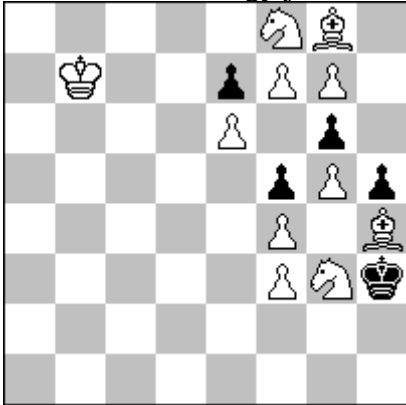
1.Qxe5 dxc8=Q 2.Qxf5 Qxc6 3.Qh3 Qxg2+ 4.Kxg2 Be4#

1.Qxg6 d8=Q 2.Qxf5 Qh4 3.Qb1 Qxh2+ 4.Kxh2 Rxh5#

A feladvány előzményeként említhető a függelékbeli A és B feladvány. Ezek szerkezete alapvetően megegyezik a fenti műével, amely azonban továbbfejleszti és kibővíti az eredeti feladványokban rejtőző stratégiai lehetőségeket, minőségileg új és komplettebb művet hozva létre, ami indokolja a feladvány fenti helyezését.

A sötét vezér csak akkor tudja eltüntetni a zavaró f5 gyalogot a mattadó világos tiszt útjából, ha közben a másik világos tisztet is kiüti. Eközben a d7 gyalog mindkét megoldásban vezérré változik, majd feláldozza magát a sötét király melletti egyik mezőn. A Zilahi-téma bemutatása és az egyik megoldásban a sötét vezér látványos elbűjtatása közben parádés tűzijáték történik a táblán, amelyet kissé beárnyékol, hogy az első lépésben kiütésre kerülő világos tiszt valójában mindkétszer felesleges báb (passzív áldozat).

1. dicséret - Gennagyij Csumakov, (országnev nélkül)

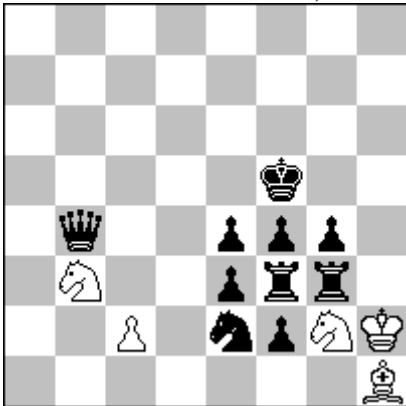

5NB1/1K2pPP1/4P1p1/5pPp/5P1B/5PNk/8/8
h#4* (11+5)

1...Sxh5 2.Kxh4 Sxg6+ 3.Kxh5 f8=Q 4.Kxg6 Qf7#
1.Kxh4 Sxh5 2.Kxh5 Sxg6 3.Kxg6 Bh7+ 4.Kxh7 g8=Q#

A látszólagos játékban kiütésre kerülő 3 világos tiszt mellett a megoldásban a negyedik is áldozatul esik. Eközben két különböző világos gyalog alakul át vezérré, és így két különböző matt jön létre.

2. dicséret - Franz Pachl, Németország

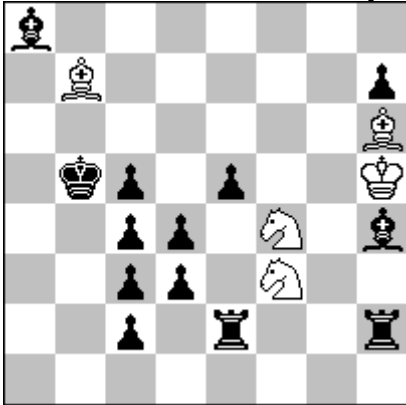

h#3.5 2 megoldás (5+10)

1...Sxe3+ 2.Rxe3 Bxe4+ 3.Kxe4 c3 4.Kf3 Sd2#
1...Sxf4 2.Kxf4 Bxf3 3.Kxf3 c4 4.Sf4 Sd4#

A sötét király két különböző úton törekszik f3-ra kerülni, amihez egy világos huszár és futó áldozatai szükségesek. A megmaradó világos huszár két mintamattjához még a világos gyalog sötét vezér vonalát elzáró lépései is kellenek, amelyek harmonikus stratégiai elemekkel gazdagítják a játékot.

3. dicséret - Mikola Kolesznyik & Valerij Szemenyenko, Ukrajna

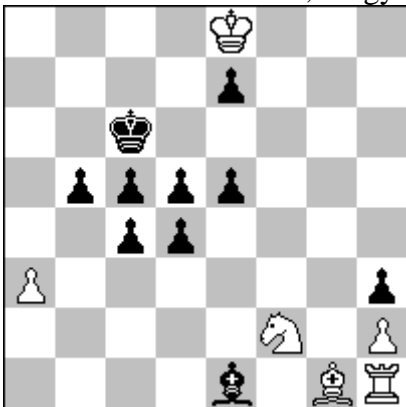

b7/1B5p/7B/1kp1p2K/2pp1N1b/2pp1N2/2p1r2r/8
h#3.5 2 megoldás (5+13)

1...Bd5 2.e4 Bxc4+ 3.Kxc4 Sxd3 4.Kxd3 Se5#
1...Bf8 2.Re3 Bxc5 3.Kxc5 Sxd4 4.Kxd4 Se6#

Erős világos anyag mellett a matt csak úgy jöhet létre, hogy két egyenértékű ikermegoldás során az egyik világos huszár-futó pár feláldozza magát, míg a táblán maradó másik huszár-futó pár mattol. Gazdaságos kidolgozás, mintamattokkal.

4. dicséret - Csák János, Magyarország

4K3/4p3/2k5/1pppp3/2pp4/P6p/5N1P/4b1BR
h#3.5 (6+10)

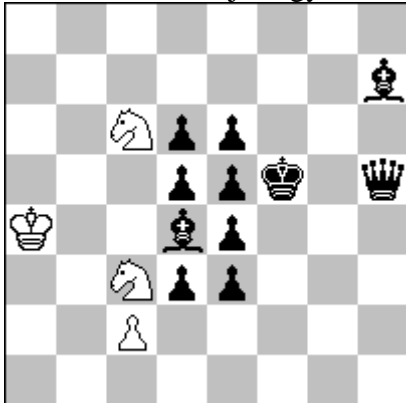
b) bBe1-->h8 +c) bPe5-->b6

a) 1...Kxe7 2.Bxf2 Kd8 3.Bxg1 Rxc1 4.Kd6 Rg6#
b) 1...Se4 2.dxe4 Be3 3.Kd5 Kd7 4.dxe3 Rd1#
c) 1...Sd3 2.cxd3 Bxd4 3.cxd4 Kxe7 4.Kc5 Rc1#

Kicsit nehézkes, folytatólagos áthelyezésű ikerállásokban mutatja be egy világos huszár-futó páros háromszori kiütését, három bástyammal, mindössze 16 bábbal.

Elismerések sorrend nélkül:

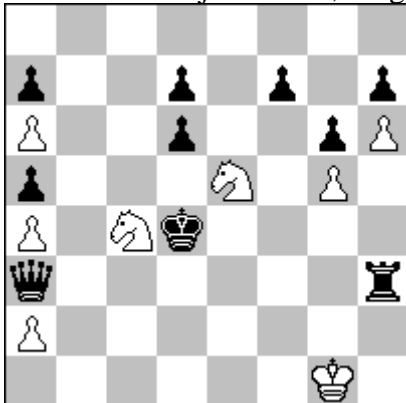
Elismerés - Vitalij Megyincev, (országnev nélkül)

8/7b/2Npp3/3ppk1q/K2bp3/2Npp3/2P5/8
h#3.5 2 megoldás (4+11)

1...Sxe4 2.Kxe4 Sxd4 3.Kxd4 Kb4 4.Be4 c3#
1...Sxe5 2.Kxe5 Sxd5 3.Kxd5 Kb5 4.Qe5 c4#

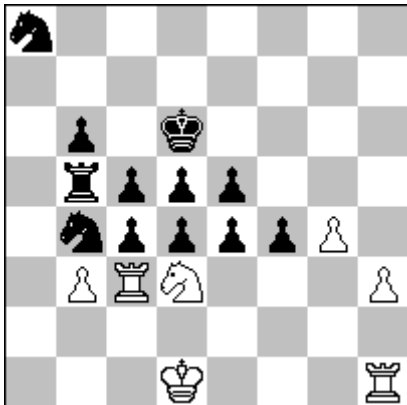
Elismerés - Majoros Béla, Magyarország

8/p2p1p1p/P2p2pP/p3N1P1/P1Nk4/q6r/P7/6K1
h#3.5 2 megoldás (8+10)

1...Sxg6 2.hxg6 h7 3.Kxc4 h8=Q 4.Kb4 Qd4#
1...Sb6 2.axb6 a7 3.Kxe5 a8=Q 4.Ke6 Qe4#

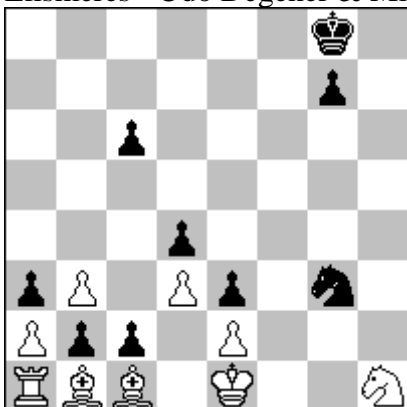
Elismerés - Alekszandr Pankratyev, (országnev nélkül) & Jevgenyij Gavrilov, Ukrajna

n7/8/1p1k4/1rppp3/1nppppP1/1PRN3P/8/3K3R
h#3.5 2 megoldás (7+12)

1...Sxb4 2.dxc3 Sxd5 3.Kxd5 Ke2 4.Kd4 Rd1#
1...Sxe5 2.Kxe5 Rf3 3.exf3 Kd2 4.Ke4 Re1#

Elismerés - Udo Degener & Mirko Degenkolbe, Németország

6k1/6p1/2p5/8/3p4/pP1Pp1n1/Ppp1P3/RBB1K2N
h#4 2 megoldás (9+9)

1.bxc1=S Bxc2 2.Sxb3 Bxb3+ 3.Kh8 0-0-0 4.Sxh1 Rxh1#
1.Kh8 Bxe3 2.cxb1=R+ Kd2 3.Rxh1 Rf1 4.Rh7 Rf8#

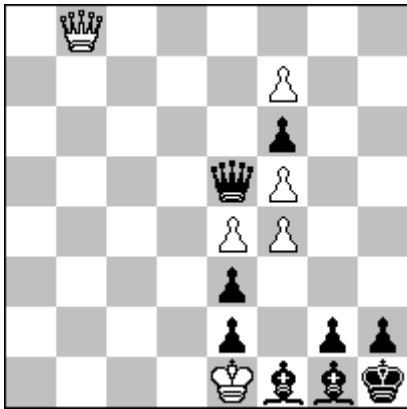
A versenybírói jelentés jogerős.

Függelék: a jelentésben hivatkozott feladványok:

A

Sébastien Luce

Saint-Germain au Mont d'Or 2019, I. díj

1Q6/5P2/5p2/4qP2/4PP2/4p3/4p1pp/4Kbbk

h#3.5 (6+9)

b) wPf5-->g5

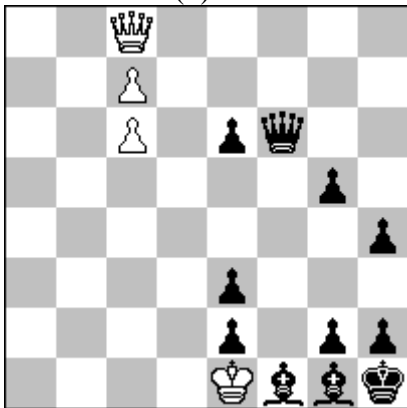
a) 1...Qg8 2.Qe8 Qxg2+ 3.Bxg2 fxe8=Q 4.Bxe4 Qxe4#

b) 1...f8=Q 2.Qxf4 Qxf4 3.fxg5 Qxf1 4.gxf1=S Qf3#

B

Sébastien Luce & Fadil Abdurahmanovic

Phénix 2020 (v)

h#3.5 (4+11)

2Q5/2P5/2P1pq2/6p1/7p/4p3/4p1pp/4Kbbk

1...Qb8 2.Qd8 cxd8=Q 3.g4 Qxh2+ 4.Kxh2 Qxh4#

1...Qf8 2.Qf3 c8=Q 3.Qxc6 Qxf1 4.gxf1=S Qxc6#

Péteri, 2022.02.28.

Szabó Tibor